

Но ако ти кажа, че днесъ и самолетите се каратъ съ каменни въглища, ти нѣма да повѣрвашъ, защото не си виждалъ самолети съ ремаркета, натоварени съ каменни въглища. И азъ, да си кажа право, не съмъ виждалъ нито пѣкъ се надѣвамъ да видя. Но работата стои малко по-иначе. Въ голѣми фабрики въглищата смилятъ на прахъ, загрѣватъ ги при висока температура и при високо налѣгане имъ действуватъ съ водородъ. Въглеродътъ отъ въглищата се съединява съ водорода и се получава *бензинъ* по изкуственъ начинъ. Ето така получениятъ бензинъ, следъ като бѫде пречистенъ, се употребява като двигателъ за самолетите, автомобилите, мотоциклетите. Така всѣка страна, която нѣма земно масло, а има каменни въглища, може да се добие съечно гориво за своите мотори, чрезъ втечняване на въглищата.

Но черните каменни въглища ни даватъ още много продукти. Ако бѫдатъ загрѣти въ голѣми сѫдове, въ отсѫтствие на въздухъ при висока температура — или, както се казва, ако бѫдатъ подложени на суха дестилация — получаватъ се вещества, стократно по-ценни отъ самите тѣхъ. Въ сѫда при загрѣването остава шупливъ въгленъ, нареченъ *коксъ*, който се употребява като гориво въ металургическите фабрики, понеже при горене дава много висока температура и окислява металите. Отъ 1000 килограма въглища се добиватъ 780 кгр. коксъ.

Другъ продуктъ, който се получава при сухата дестилация на каменните въглища е *свѣтилниятъ газъ*, — добива се 190 кгр. или около 325 кубически метра отъ 1000 кгр. въглища. Въ много европейски и американски градове той служи като евтино гориво за освѣтление и отопление. Преди да бѫде употребенъ за тая цели, той се охлажда и пречиства. Отъ него се получава *амониакъ*, който служи за добиване на изкуствени торове, лекъ бензинъ, бензолъ и толуолъ.